

Παράρτημα Β΄

Εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης της κατανόησης και απόδοσης του κειμένου (Μέρος Α΄ του εξεταστικού δοκιμίου)

1. Να μεταφράσετε μόνο τις υπογραμμισμένες προτάσεις του πιο κάτω κειμένου σε ορθό νεοελληνικό λόγο.

Ζεὺς Ἡρακλέα καὶ Τάνταλον γεννήσας, ὡς οἱ μῦθοι λέγουσι καὶ πάντες πιστεύουσι, τὸν μὲν διὰ τὴν ἀρετὴν ἀθάνατον ἐποίησεν, τὸν δὲ διὰ τὴν κακίαν ταῖς μεγίσταις τιμωρίαις ἐκόλασεν. Τούτοις δεῖ παραδείγμασι χρώμενόν σ' ὀρέγεσθαι τῆς καλοκαγαθίας, καὶ μὴ μόνον τοῖς ὑφ' ἡμῶν εἰρημένοις ἐμμένειν ἀλλὰ καὶ τῶν ποιητῶν τὰ βέλτιστα μανθάνειν καὶ τῶν ἄλλων σοφιστῶν, εἴ τι χρήσιμον εἰρήκασιν, ἀναγιγνώσκειν. Ὡσπερ γὰρ τὴν μέλιτταν ὀρῶμεν ἐφ' ἅπαντα μὲν τὰ βλαστήματα καθιζάνουσαν, ἀφ' ἐκάστου δὲ τὰ βέλτιστα λαμβάνουσαν, οὕτω δεῖ καὶ τοὺς παιδεῖας ὀρεγομένους νεανίας μηδενὸς μὲν ἀπείρως ἔχειν, πανταχόθεν δὲ τὰ χρήσιμα συλλέγειν.

Ἰσοκράτους Πρὸς Δημόνικον 50-52¹

2. Να γράψετε στο φύλλο απαντήσεων ὅ,τι ζητεῖται για τα πιο κάτω.

α. «Ζεὺς Ἡρακλέα καὶ Τάνταλον γεννήσας, ὡς οἱ μῦθοι λέγουσι καὶ πάντες πιστεύουσι, τὸν μὲν διὰ τὴν ἀρετὴν ἀθάνατον ἐποίησεν, τὸν δὲ διὰ τὴν κακίαν ταῖς μεγίσταις τιμωρίαις ἐκόλασεν»

Σε ποιον αναφέρεται ἡ φράση τὸν μὲν;

β. «Ὡσπερ γὰρ τὴν μέλιτταν ὀρῶμεν ἐφ' ἅπαντα μὲν τὰ βλαστήματα καθιζάνουσαν, ἀφ' ἐκάστου δὲ τὰ βέλτιστα λαμβάνουσαν»

Σε τι αναφέρεται τὸ ἐκάστου;

3. Να γράψετε στο φύλλο απαντήσεων αν εἶναι ορθή (Ο) ἢ λανθασμένη (Λ) ἡ κάθε πρόταση, σύμφωνα με τὸ ἀρχαῖο ελληνικὸ κείμενο.

α. Ο Δίας ἔκανε ἀθάνατο τὸν Ἡρακλή.

β. Πρέπει να μὴ μένεις προσκολλημένος μόνο σε ὅσα ἔχουν εἰπωθεῖ ἀπὸ ἐμᾶς.

γ. Πρέπει να μαθαίνεις τὰ πιο γνωστὰ ποιήματα ἀπὸ τοὺς ποιητές.

δ. Πρέπει να διαβάζεις τὰ χρήσιμα ἀπὸ τοὺς ἄλλους σοφιστές.

ε. Ἡ μέλισσα παίρνει ἀπὸ κάθε φυτὸ τὰ καλύτερα.

στ. Οἱ νέοι που ἐπιθυμοῦν τὴν παιδεῖα πρέπει να μὴν ἀφήνουν τίποτα ἀδοκίμαστο.

¹ Το συγκεκριμένο απόσπασμα χρησιμοποιεῖται ὡς παράδειγμα ἐναλλακτικῶν τρόπων αξιολόγησης τῆς κατανόησης κειμένου καὶ δὲν ἔχει σχέση με τὴν ὕλη τοῦ διαγωνισμοῦ.

4. Να επιλέξετε από τη Β΄ στήλη την ορθή απόδοση για τα αποσπάσματα που σας δίνονται στην Α΄ στήλη και να μεταφέρετε τον αντίστοιχο αριθμό στο φύλλο απαντήσεων.

Α΄ στήλη	Β΄ στήλη
1. <i>διὰ τὴν ἀρετὴν ἀθάνατον ἐποίησεν</i>	α) εξαιτίας της αρετής του τον έκανε αθάνατο
	β) με σκοπό την αρετή τον έκανε αθάνατο
	γ) μέσω της αρετής έγινε αθάνατος
2. <i>καὶ μὴ μόνον τοῖς ὑφ' ἡμῶν εἰρημένοις ἐμμένειν</i>	α) και να μη μένεις σταθερός μόνο σε όσα έχουν ειπωθεί από εμένα
	β) και να μη μένεις σταθερός μόνο σε όσα έχουν ειπωθεί από εμάς
	γ) και να μη μένεις σταθερός μόνο σε όσα έχουν ειπωθεί από εσάς
3. <i>ἀφ' ἑκάστου δὲ τὰ βέλτιστα λαμβάνουσιν</i>	α) να παίρνει από το καθένα τα καλύτερα
	β) να παίρνει κάθε μέρα τα καλύτερα
	γ) να παίρνει τα καλύτερα για το καθένα

5. Να εντοπίσετε τις αρχαιοελληνικές φράσεις του κειμένου που αποδίδονται με τις πιο κάτω νεοελληνικές φράσεις και να βρείτε το λάθος στην απόδοση του αρχαίου κειμένου. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας με βάση τη σύνταξη του αρχαιοελληνικού κειμένου.

α. *όπως όλοι λένε και οι μύθοι πιστεύουν*

β. *τον άλλο εξαιτίας της κακίας του τον τιμώρησαν*